

OVERTOLLIGE ELEMENTEN VAN ATYPISCHE VORM DOORGEBROKEN AAN DE LABIALE ZIJDE VAN DE BOVENTANDBOOG

DOOR C. DE LA PARRA

Lector aan het Tandheelkundig Instituut te Surabaia

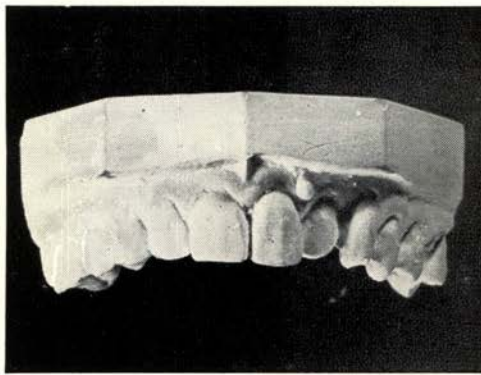
Het verschijnsel, waarvan in deze korte mededeling sprake is, betreft de atypische, kegelvormige, overtollige elementen aan de labiale zijde van de tandboog. Hierbij blijven dus buiten beschouwing de atypische elementen, die in de normale tandboog of palatinaal daarvan zijn doorgebroken, zomede de typische, dus op normale tanden gelijkende gebits-elementen, welke als gevolg van ruimtegebrek aan de labiale zijde tevoorschijn komen. De spaarzame afbeeldingen, die wij in de desbetreffende literatuur tegenkwamen, vertoonden één of twee, *in de mediaanlijn*, zij het labiaal van de tandboog gelegen, overtollige, kegelvormige elementen, welke deden denken aan de mesiodentes van Bolk. Voorts dient nog melding te worden gemaakt van een publicatie van Magitôt, die bij een volwassene een „incisive surnuméraire conoïde” aantrof, welke vestibulair van I_2 sup. dexter gelegen was.

Andere vondsten op dit gebied zijn wij in de literatuur niet tegengekomen. Aangenomen mag worden dat deze elementen zelden voorkomen en dat zij — in aanmerking genomen de weinige afbeeldingen, die ervan bestaan — meestal in de mediaanlijn vóór de eerste incisieven zijn gelegen. Een uitzondering vormt dus het geval van Magitôt.

Bij onze onderzoekingen vonden wij 2 gevallen, waarbij de aan labiale zijde doorgebroken kegeltanden *niet* in de mediaanlijn waren gelegen, doch tussen I_1 en I_2 , respectievelijk tussen I_2 en C, zoals in bijgaande afbeeldingen is weergegeven.

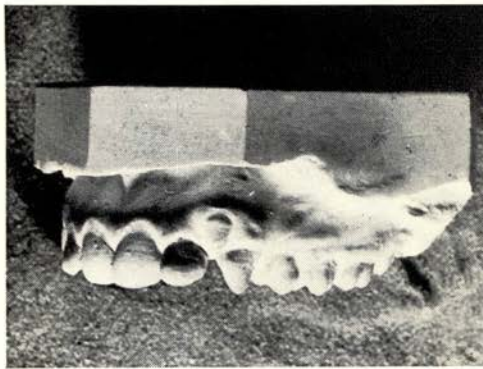
Hoewel onze eigen verzameling gipsmodellen zich over een groot aantal jaren uitstrekt, is er geen enkel, dat een labiaal doorgebroken element bevat. In Utrecht, waar ik navraag deed, kon Prof. R. W. Broekman mij slechts één model tonen van een vestibulair, *niet* in de mediaanlijn doorgebroken element. Meerdere, soortgelijke gevallen was men ook daar niet tegengekomen. Uit deze bevindingen blijkt dus nogmaals, dat vestibulaire elementen zeer sporadisch worden aangetroffen.

Hoewel nu Mej. M. de Boer, naar aanleiding van haar onderzoekingen bij de door Dr van Loon verzamelde modellen tot de conclusie kwam, dat de overtollige elementen van atypische vorm of in de tandrij, of palatinaal daarvan voorkwamen, echter nooit labiaal, moeten wij, aan de hand van de enkele afbeeldingen uit de literatuur voornoemd en onze eigen onderzoekingen, tot het tegendeel besluiten.

Afb. 1

Gipsmodel van een Chinees ♂ 22 jr. Labiale doorbraak van het overtollig element tussen I_1 en I_2

Afb. 2

Gipsmodel van een Indonesiër ♂ 12 jr. Labiale doorbraak van het overtollig element tussen I_2 en C

X-foto behorend bij afbeelding no. 1

X-foto behorend bij afbeelding no. 2

Wat de localisaties betreft, het volgende: Naar het ons voorkomt, zijn er drie plaatsen, waaraan een zekere voorkeur toekomt, nl.

1. labiaal, in de mediaanlijn (zie literatuur).
2. labiaal, tussen I_1 en I_2 (zie afb. 1).
3. labiaal, tussen I_2 en C (zie afb. 2).

Wij zien hierin een overeenkomst met de plaatsen, die de atypische elementen in de tandrij en palatinaal hiervan innemen.

Wanneer wij voor dit verschijnsel een verklaring zouden willen geven, dan lijkt ons die van *D e p e n d o r f f* de meest waarschijnlijke. Hij toch beschouwt het ontstaan van overtollige tandkiemen als een gevolg van de vorming van plooiën in de tandlijst. Naar aanleiding van de opvattingen van *D e p e n d o r f f* schreef *M a r t i n M i t a s c h* het volgende:

„Die Bildung solcher Keime und ihre Vorbedingung, sieht er (*D e p e n d o r f f*) in den Faltenbildungen der Zahnleiste, die bei der Nasen, Gaumen und Kieferfortsätzen vor deren Verwachsung oder infolge Wachstumshemmungen derselben beobachtet sind. Durch solche Faltenbildungen erhält die Zahnleiste eine grössere Länge und Oberfläche, ist somit als das eigentümlichste Organ des menschlichen Körpers, dass bezüglich seiner Bildungsfähigkeit eine lange Lebensdauer besitzt, in der Lage, einer Anzahl überzähliger Keime das Leben zu geben. Somit erkläre sich auch die Bevorzugung des Zwischenkiefers seitens der überzähligen Zähne.”

Wanneer wij het verloop der verschillende suturen van de bovenkaak nagaan, dan wordt het duidelijk, dat volgens de theorie van *D e p e n d o r f f* de localisatie van de overtollige elementen in de nabijheid van deze naden is te zoeken. Behoudens de mogelijkheid dat de overtollige elementen enigszins ter zijde van de naden kunnen voorkomen, komen de door ons aangegeven plaatsen dus het meest in aanmerking.

Wat de afbeeldingen betreft, zij nog het volgende vermeld:

Afb. 1 is afkomstig van een mannelijke Chinees van 22 jaar, afb. 2 van een Indonesische jongen van 12 jaar. Aan beide afbeeldingen zijn röntgenphoto's toegevoegd.

Literatuur

- A. *S t e r n f e l d*: Anomalien der Zähne.
M. *d e B o e r*: Overtollige elementen in het gebied der snijtanden van boven- en onderkaak. Tijdschr. Tandh. 49: 539, 1942.